

Enhed
Kommunaljura

Sagsbehandler
Maj Skytte Petersen

Koordineret med
Bolig- og Planstyrelsen

Sagsnr.
2020 - 11856

Doknr.
416661

Dato
01-06-2021

Høringsnotat over udkast til bekendtgørelse om borgerrådgivning

1. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til bekendtgørelse blev den 29. april 2021 sendt i høring via Høringsportalen og hos:

KL og Justitia

Endvidere blev landets 98 kommuner orienteret om, at bekendtgørelsesudkastet var i høring.

Indenrigs- og Boligministeriet har modtaget høringssvar fra:

KL, Justitia, Danske Handicaporganisationer, Næstved Kommune, Slagelse Kommune samt Furesø og Rudersdal kommuner (fælles høringssvar).

Endvidere har Roskilde Kommune telefonisk afgivet bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

Efter høringsfristen har KL desuden fremsendt et supplerende høringssvar.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

2. Høringssvarene

2.1. Ansøgerkredsen og vægtningskriterierne

2.1.1. Justitia og Danske Handicaporganisationer kan for så vidt angår midlernes fordeling tilslutte sig den foreslåede prioritering i bekendtgørelsesudkastet, men anbefaler, at det ved midlernes fordeling også sikres, at kapaciteten i de kommunale borgerrådgiverordninger afspejler antallet af indbyggere i kommunen. Dette kan eksempelvis ske ved at tilføje et kriterium herom ved tildeling af midler til kommuner, der ønsker at opnormere deres borgerrådgiverfunktion.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Indenrigs- og Boligministeriet kan tilslutte sig Justitia og Danske Handicaporganisationers anbefaling. Ministeriet har på den baggrund ændret bekendtgørelsens § 6, stk. 2, således, at det nu fremgår, at der ved tildelingen af tilskud fra ansøgningspuljen også vil blive lagt vægt på, at det ved fordeling af tilskud til opnormering af eksisterende

borgerråd giverfunktioner tilsigtes, at kapaciteten i disse borgerråd giverfunktioner afspejler antallet af indbyggere i kommunen. Der henvises til bekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 5.

2.1.2. Roskilde Kommune har tilkendegivet, at kommunen gerne ser, at der også kan ydes tilskud til kommuner, der i 2021 har opnormeret en eksisterende borgerråd giverfunktion, ligesom det er tilfældet i forhold til kommuner, der i 2021 har etableret en borgerråd giverfunktion.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Indenrigs- og Boligministeriet kan tilslutte sig Roskilde Kommunes anbefaling om, at der også skal kunne ydes tilskud til kommuner, som i 2021 har opnormeret en eksisterende borgerråd giverfunktion oprettet efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse. Ministeriet har på den baggrund indsat en bestemmelse herom i bekendtgørelsens § 6, stk. 2, nr. 2, litra d.

2.1.3. Næstved Kommune har anført, at der ved fordeling af midlerne ikke bør sondres mellem kommuner, som ikke i forvejen har en borgerråd giverfunktion, og kommuner, som efter den 1. januar 2021 har etableret en borgerråd giverfunktion. Næstved Kommune foreslår derfor, at bekendtgørelsen ændres således, at disse to grupper sidestilles ved fordeling af midler.

Næstved Kommune begrundes forslaget med, at Næstved Kommune i februar 2021 har etableret en borgerråd giverfunktion efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse i tillid til at kunne modtage tilskud i overensstemmelse med den finanslovsaftale, som blev indgået i december 2020, hvoraf fremgår, at der kan søges tilskud til etablering af funktionen.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Indenrigs- og Boligministeriet har ved afgrænsningen af ansøgerkredsen, i overensstemmelse med forudsætningen bag den politiske aftale om etablering af en pulje til borgerråd givning, lagt vægt på, at puljemidlerne skal bidrage til, at så mange kommuner som muligt etablerer en borgerråd giverfunktion.

Dette er således begrundelsen for, at kommuner, som *ikke* har en borgerråd giverfunktion, prioriteres før kommuner, som i 2021 *har etableret* en borgerråd giverfunktion.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.1.4. KL bemærker, at kommuner med borgerråd giverordninger, som udløber med udgangen af 2021, synes at være afskåret fra at modtage tilskud fra ansøgningspuljen, og anbefaler ministeriet at genoverveje formuleringen, således at kommuner med borgerråd giveordninger, som udløber i 2021, vil få mulighed for at opnå tilskud fra ansøgningspuljen.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Som anført ovenfor har Indenrigs- og Boligministeriet ved afgrænsningen af ansøgerkredsen, i overensstemmelse med forudsætningen bag den politiske aftale om etablering af en pulje til borgerråd givning, lagt vægt på, at puljemidlerne skal bidrage til, at så mange kommuner som muligt etablerer en borgerråd giverfunktion.

Dette er baggrunden for, at der ikke kan ydes tilskud til kommuner, som har etableret deres borgerråd giverfunktion, før der blev afsat midler på finansloven til ansøgningspuljen. Dette gælder uanset, om en kommunes borgerråd giverfunktion måtte udløbe i løbet af den fireårige projektperiode. Selvom ministeriet har forståelse for synspunktet om, at der bør kunne søges tilskud til en borgerråd giverordning, som udløber med udgangen af 2021, finder ministeriet fortsat, at der må tages udgangspunkt i, om en ansøgerkommune på ansøgningstidspunktet har en borgerråd giverfunktion, som er etableret før 2021. Er dette tilfældet, er kommunen ikke omfattet af den ansøgerkreds, der kan ydes tilskud til.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.1.5. Slagelse Kommune støtter synspunktet om, at borgerråd giverordningen udbredes i så mange kommuner som muligt, men så gerne, at der ligeledes er fokus på, at det reelle behov for en borgerråd giver dækkes, hvormed store kommuner kan have behov for mere end én borgerråd giver.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Det følger af bekendtgørelsens § 5, at der i prioriteret rækkefølge kan ydes tilskud til 1) kommuner, der ikke i forvejen har en borgerråd giverfunktion, 2) kommuner, som efter den 1. januar 2021 har etableret en borgerråd giverfunktion efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse, 3) kommuner, som ønsker at opnormere en eksisterende borgerråd giverfunktion oprettet efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse og 4) kommuner, som efter den 1. januar 2021 har opnormeret en eksisterende borgerråd giverfunktion oprettet efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse (se pkt. 2.1.2 ovenfor). Indenrigs- og Boligministeriet har således ved fastsættelsen af ansøgerkredsen haft fokus på, at der kan være store kommuner med behov for mere end én borgerråd giver. Ministeriet har imidlertid ved fastlæggelsen af ovennævnte prioriterede rækkefølge i overensstemmelse med forudsætningen bag den politiske aftale om etablering af en pulje til borgerråd givering lagt vægt på, at puljemidlerne skal bidrage til, at så mange kommuner som muligt etablerer en borgerråd giverfunktion.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.1.6. KL bemærker, at kommunerne søges forpligtet til en opgave, som der ikke er tildelt midler til udover i puljens projektperiode, når der ved tildelingen af tilskud fra ansøgningspuljen lægges vægt på, at ansøger i forbindelse med ansøgningen har tilkendegivet en intention om at fastholde borgerråd giverfunktionen efter projektperioden, herunder beskrevet, hvordan borgerråd giverfunktionen påtænkes forankret i kommunen.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Hensigten med puljen er at give kommunerne et incitament til at etablere en borgerråd giverfunktion, således at borgerråd giverordningen udbredes til så mange kommuner som muligt og derved øger borgernes retssikkerhed. Henset hertil finder Indenrigs- og Boligministeriet det naturligt, at der ved fordelingen af midler lægges vægt på, om en ansøgerkommune har en intention om at fastholde borgerråd giverfunktionen efter projektperioden.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.2. Tildelingskriterierne

2.2.1. Justitia og Danske Handicaporganisationer finder det meget positivt, at de anførte tildelingskriterier i vidt omfang er i overensstemmelse med nogle af de vigtigste anbefalinger i Justitias analyse, herunder særligt kravet om, at borgerrådgiveren skal være formelt uafhængig af forvaltningen, samt kravet om, at borgerrådgiveren ikke alene skal have kompetence til at vejlede og rådgive borgerne, men også skal have en tilsynsfunktion i forhold til forvaltningen.

Justitia og Danske Handicaporganisationer anbefaler dog, at der for at sikre den nødvendige klarhed og gennemsigtighed med grundlaget for de enkelte borgerrådgiverordninger også stilles krav om, at borgerrådgiveren skal have et klart beskrevet opgavemandat, som skal gøres offentligt tilgængeligt.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Der gælder ikke efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse et krav om, at borgerrådgiveren skal have et klart beskrevet opgavemandat, som skal være offentligt tilgængeligt. Kommunalbestyrelsen fastsætter i kommunens styrelsesvedtægt, hvad der er borgerrådgiverens opgaver. Styrelsesvedtægten er offentligt tilgængelig. Den nærmere beskrivelse af borgerrådgiverfunktionens opgaver vil kommunalbestyrelsen imidlertid også kunne foretage uden for styrelsesvedtægten.

Det er ikke med puljen til borgerrådgivning hensigten at fastsætte yderligere proceskrav til kommunerne end, hvad der følger af § 65 e i lov om kommunernes styrelse.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.2.2. KL, Furesø og Rudersdal Kommuner finder, at kravet i bekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 1, om, at borgerrådgiveren skal være formelt uafhængig af den kommunale forvaltning, og at borgerrådgiverfunktionen derfor skal oprettes eller være etableret efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse, er for restriktivt formuleret.

Furesø og Rudersdal Kommuner anfører, at et restriktivt krav i puljebekendtgørelsen om, at kun borgerrådgivere ansat direkte af byrådet, jf. § 65 e i lov om kommunernes styrelse, vil afskære adskillige kommuner – herunder deres – fra at søge om tilskud, selvom borgerrådgiveren i øvrigt har en funktion, som fuldstændig svarer til opgaverne i § 65 e.

KL bemærker, at flere kommuner i dag har eller overvejer at etablere borgerrådgiverordninger, som ikke er oprettet i henhold § 65 e i lov om kommunernes styrelse, men at disse borgerrådgiverordninger varetager nøjagtig de samme opgaver som borgerrådgiverordninger oprettet efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse. Mange af disse kommuner har ifølge KL valgt at ansætte borgerrådgivere, som enten refererer til økonomiudvalget eller til kommunaldirektøren, ud fra en klar formodning om, at borgerrådgiveren ved at være en del af forvaltningen hurtigere kan reagere i forhold til retsikkerheds- eller kommunikationsmæssige udfordringer, som forvaltningen måtte have i forhold til borgerne.

KL, Furesø og Rudersdal Kommuner anbefaler derfor ministeriet at ændre formuleringen af § 6, stk. 1, nr. 1, således at kommuner med borgerrådgiverordninger, der varetager opgaver svarende til opgavebeskrivelsen i § 65 e i lov om kommunernes styrelse, også omfattes af muligheden for at opnå tilskud fra ansøgningspuljen.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Kravet om, at borgerrådgiveren skal være formelt uafhængig af den kommunale forvaltning, og at borgerrådgiverfunktionen derfor skal oprettes eller være etableret efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse, er klart forudsat blandt aftalepartierne bag den politiske aftale om etablering af en pulje til borgerrådgivning. Der er således tale om en politisk prioritering.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.3. Administrative krav

2.3.1. KL og Slagelse Kommune finder, at de administrative krav, der stilles for at få del i puljen, medfører en unødigt tung administration i kommunerne.

Slagelse Kommune anfører, at dokumentationskravene, der stilles til ansøgningen og afrapporteringen, fremtræder uoverskuelige og detailorienterede, og vurderer, at der vil være et øget administrativt arbejde i at fremskaffe dokumentation for og opstille regnskaber vedrørende borgerrådgivningens funktioner efter bekendtgørelsens anvisning, hvilket potentielt vil kunne afholde nogle kommuner fra at søge puljen.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

De administrative krav, herunder dokumentationskrav, der stilles til ansøgningen og afrapporteringen, ses ikke at afvige i omfang fra, hvad der ellers stilles i forbindelse med statslige puljer. Der ses heller ikke at være stillet krav til dokumentation, der rækker ud over oplysninger, kommunerne i forvejen må forventes at ligge inde med.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.4. Tilskudsberettigede udgifter

2.4.1. KL bemærker, at de administrative krav for at få del i puljemidlerne harmonerer dårligt med, at der kun kan ydes tilskud til dækning af overhead på 15 pct. af lønudgiften, henset til et almindeligt marginalt overhead på 20 pct. i kommunal sammenhæng.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

De administrative krav, herunder dokumentationskrav, der stilles til ansøgningen og afrapporteringen, ses ikke at afvige i omfang fra, hvad der ellers stilles i forbindelse med statslige puljer. Det angivne overhead på 15 pct. af lønudgiften svarer til, hvad der gælder for andre statslige puljer administreret af Bolig- og Planstyrelsen. Der stilles derimod ikke i bekendtgørelsen krav om kommunal medfinansiering.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre i bekendtgørelsen på dette punkt.

2.5. Tilskuddets størrelse

2.5.1. KL bemærker, at kommunernes faktiske aktiviteter på området må afhænge af, i hvilken udstrækning den enkelte kommunes ansøgning imødekommes, således at det ved ansøgninger, der ikke beløbsmæssigt imødekommes fuldt ud, må forudsættes, at kommunen som udgangspunkt tilpasser sine aktiviteter og sit budget tilsvarende.

Indenrigs- og Boligministeriets bemærkninger

Med ansøgningen skal der følge et budget, der omfatter den samlede periode 2021-24, og som udgør en fyldestgørende og sandfærdig beskrivelse af projektets forventede udgifter og finansiering. Budgettet må anses for et billede af kommunens forventninger til udgifter i projektperioden, og ved et delvist tilsagn vil der derfor skulle udarbejdes et revideret budget, før et endeligt tilsagn vil blive givet, og udbetalingen af tilskuddet kan starte. Der kan derudover, jf. bekendtgørelsens § 16, anmodes om ændringer også i projektperioden.

3. Øvrige ændringer af bekendtgørelsen

Ud over de ændringer, der er nævnt ovenfor, har Indenrigs- og Boligministeriet indsat en ny bestemmelse i bekendtgørelsens kapitel 5, hvoraf det fremgår, at ansøgerkommunen i forbindelse med ansøgningen og senest forud for udbetalingen af støtte skal indsende dokumentation for, at der er truffet beslutning om oprettelse af en borgerrådgiverfunktion efter § 65 e i lov om kommunernes styrelse. Endvidere er foretaget mindre ændringer af korrekturmæssig karakter.